

Psychiater Margreet de Vries:

'Geloven is gezond'

Zo'n 4000 medewerkers van Lelie zorggroep zorgen dagelijks voor cliënten die extra zorg of hulp nodig hebben. 'Bewogenheid en verbinding' staan daarbij centraal. Lelie zorggroep werkt aan de hand van acht waarden: Acceptatie, Bewogenheid, Eerlijkheid, Liefde, Moed, Nederigheid, Volharding, Vreugde. In deze editie, aan de hand van de acht waarden, een interview met Margreet de Vries, psychiater.

'Geloven is gezond', dat is de titel van een boek 'over zingeving en geloofsgroei in hulpverlening en pastoraat' en kenmerkt het leven van de schrijfster: Margreet de Vries - Schot.

Margreet is (kinder-en jeugd)psychiater, psychotherapeut en relatie-en gezinstherapeut bij In de Bres (onderdeel van Lelie zorggroep).

"In de zorg of hulpverlening zijn geloof en levensbeschouwing vaak taboe," vertelt Margreet. "Maar ik denk dat het belangrijk en goed is om dit juist wél ter sprake te brengen. Geloof is bepalend voor je identiteit en je relaties." Margreet studeerde geneeskunde en theologie en promoveerde in 2006 met haar onderzoek naar de manier waarop in de hulpverlening en het pastoraat wordt omgegaan met geloof. "Geloven maakt een mens compleet en is onmisbaar voor een gezond leven," concludeerde ze. Daarom pleit ze voor een 'vierslag' in de GGZ behandeling: gericht op biologische, psychologische, sociale én spirituele aspecten.

LIEFDE

Het christelijke geloof staat voor haar gelijk aan liefde. "Het is het enige geloof waar de liefde centraal staat. En die liefde begint wat mij betreft met de liefde van God. Het gebod uit de Bijbel 'Heb God lief en je naaste als jezelf' volgt dan als antwoord op Gods liefde."

"Ik ben christelijk opgevoed en heb altijd in God geloofd," vertelt Margreet over haar eigen leven. "Ik ben wel kritisch geweest hoor en ik had ook weleens mijn vragen. Ik moet dan denken aan mijn nichtje dat, toen ze 7 jaar was, zei: 'Ik heb gehoord dat Jezus aan het kruis hing. Dat vind ik zo'n vreselijk verhaal, dat wil ik nooit meer horen'. De vraag waarom het echt nodig was dat Jezus aan het kruis stierf, hield mij ook wel bezig. Maar daar kwam een ommekeer in toen ik op mijn negentiende met een groep studen-

ten een weekend naar een klooster ging. Ik heb daar, tijdens het delen van brood en wijn, echt ervaren dat ik 'onderdeel ben van het lichaam van Christus'. Dat Hij zichzelf aan ons heeft gegeven. Dat gevoel is moeilijk te omschrijven, maar sindsdien twijfel ik niet aan Zijn bestaan en vertrouw ik op Zijn liefde voor mij. Het doet me nu ook pijn als Jezus door anderen alleen als mens - en niet als God - wordt gezien. Of dat men denkt dat het offer aan het kruis Hem alleen is áángedaan, terwijl het een bewuste keuze was om ons te verlossen. God heeft Zijn zoon naar de aarde gestuurd om te lijden, omdat dat nodig was. Wij hebben een verlosser nodig."

'Geloof is bepalend voor je identiteit en je relaties'

In de relatie met haar man Harry vindt ze het belangrijk om samen te bidden. "Bidden is iets heel intiems en geeft verdieping in je relatie. Ook vind ik het belangrijk om elkaar nooit als vanzelfsprekend te zien. Je moet de ander niet zien als verlengstuk van jezelf."

ACCEPTATIE

"Als liefde bovenaan staat, accepteer je elkaar," zegt Margreet stellig. En ze roept op: "Laten we elkaar accepteren zoals we zijn! En, misschien nog wel belangrijker: laat iedereen zichzelf accepteren! God accepteert ons ook zoals we zijn." De psychiater heeft zelf nooit echt moeite gehad om zichzelf te accepteren. Er waren wel omstandigheden waardoor het lastig was om vanzelfsprekend met leeftijdsgenoten mee te doen. Ze heeft op school twee keer een klas overgeslagen. "Dat maakt dat je een beetje 'tussen klassen in hangt'. Wat wel scheelt, is dat ik altijd lang was voor m'n leeftijd, dus het viel niet zo op... Toen ik drie jaar was, heb ik mezelf leren lezen. Mijn moeder vond dat niet nodig, maar als een kind graag wil, kun je dat eigenlijk niet tegenhouden. Mijn schooltijd was dus bijzonder, maar ik heb er geen 'last' van gehad. Ik ben altijd overal mezelf geweest."

"Wel vond ik het leven niet altijd gemakkelijk," herinnert ze >

WIE IS MARGREET DE VRIES?

Dr. Margreet de Vries - Schot (52) woont met haar man (die chirurg-oncoloog is) vlakbij Deventer. Ze werkt voor In de Bres als (kinder-en jeugd)psychiater, psychotherapeut en relatie-en gezinstherapeut. Ook is ze theoloog en gaat ze zo'n 10 keer per jaar voor in kerkdiensten van de Protestantse Kerk in Nederland (PKN). In haar vrije tijd gaat ze graag met haar man naar hun huisje in Sauerland.

zich. "Ik ben sensitief (voelt gevoelens van anderen goed aan – red.) en leefde al vroeg mee met mensen die het minder goed hebben. Ik word ook geraakt als het gaat over kinderen die in de knel zitten. Misbruik en pesten van kinderen vind ik echt heel erg!" Margreet en Harry hebben zelf geen kinderen, "maar dat is geen pijnpunt, ik houd wel heel veel van kinderen en ik vind het bijzonder om via therapieën iets te kunnen betekenen, juist ook voor kinderen."

BEWOGENHEID

Terwijl ze een slok van haar drankje neemt, vervolgt ze nadenkend: "Als je veel in de Bijbel leest, merk je dat Jezus vaak geraakt werd, hij was echt bewogen met mensen, en ook zeker met kinderen. Bewogenheid is heel belangrijk, anders raken we afgestompt. Mijn motto voor organisaties komt uit de Bijbel: 'onderzoek alles en behoud het goede', daarin zit dus ook: het goede behouden en niet steeds alles willen veranderen. Dat geeft rust. Ik geloof dat je alleen dán bewogen kunt zijn."

EERLIJKHEID

Transities, fusies en veranderingen in organisaties zorgen vaak voor onrust. "Al die veranderingen zijn moeilijk," weet Margreet. "Juist dan is het belangrijk als mensen ook de tijd krijgen om te rouwen. Om stil te staan bij dingen die anders worden. Mensen die kritisch zijn over veranderingen, zijn vaak mensen die heel loyaal zijn en zich volledig inzetten. Juist dan doen veranderingen pijn. Dat heeft tijd nodig."

“Op zo’n moment is het belangrijk dat je eerlijk kunt en mag zijn,” vindt ze. “Je hoeft het niet altijd met alles eens te zijn. Zelfs ‘aan de top’ hoeft men niet over alles exact hetzelfde te denken. Wel is het natuurlijk belangrijk om eensluidend tot een slotsom te komen.” Nadenkend: “Het is zó belangrijk dat er naar iedereen eerlijk geluisterd wordt. Voor God is iedereen van belang, binnen Lelie zorggroep is ook iedereen van belang!”

VREUGDE

Margreet ervaart vreugde in haar werk. Het fijnst vindt ze de echte contacten met cliënten. “Het enige probleem is eigenlijk dat, zodra een behandeling écht leuk gaat worden en het gezellig gaat worden, het meestal tijd is om de behandeling te stoppen...” lacht ze. “Want dat betekent doorgaans dat de problemen zijn opgelost en dat is een goed teken natuurlijk!” Vorig jaar, toen In de Bres in moeilijkheden verkeerde (de organisatie maakte een doorstart bij Lelie zorggroep – red.), merkte ik dat de focus verschoof van: aandacht naar cliënten, naar: focus op geld en productie.

‘Laten we elkaar accepteren zoals we zijn, God accepteert ons ook’

Dat móest aan de ene kant ook wel, want we stonden er niet best voor. Maar ik merk nu dat, nu we bij Lelie zorggroep zijn aangesloten, de aandacht weer meer naar de cliënten gaat. Zo hoort het ook. Maar het mooie gevolg is: de resultaten van de organisatie worden ook weer beter!”

VOLHARDING

“Als behandelingen vergoed worden, betekent dat wel dat verzekeraars allerlei eisen stellen aan die behandelingen,” legt Margreet uit. “Dat brengt helaas ook het gevaar met zich mee dat je zodanig bezig bent met de eisen van de verzekeraar, dat je daardoor soms minder goed let op de kwaliteit van de zorg. Ik vind het heel belangrijk om daar op te letten, want het draait uiteindelijk om goede zorg aan cliënten.”

MOED

Ze vervolgt: “Met elke cliënt wordt een persoonlijk plan gemaakt, waarin duidelijk staat wat er aan de hand is en wat de individuele doelen zijn voor de behandeling. We moeten ons daarbij aan allerlei regels houden. Die regelgeving vind ik in principe goed, omdat >

LEV = HART ♥

“Acht kernwaarden zijn voor een organisatie misschien wat veel,” denkt Margreet. “Drie kernwaarden zijn misschien beter te onthouden. Wat mij betreft vormen de woorden ‘liefde, eerlijkheid en vreugde’ de kern. En het mooie is: de beginletters vormen het woord ‘lev’, wat in het Hebreeuws ‘hart’ betekent! Dat vind ik een mooie samenvatting: leven en werken met je hart, dat is waar het om draait. Van dit Hebreeuwse woord ‘lev’ is ook ons woord ‘lef’ afgeleid, dat overeenkomt met ‘moed’, ook een van de acht kernwaarden!”

CHRISTELIJKE GGZ BINNEN LELIE ZORGGROEP

De christelijke GGZ binnen Lelie zorggroep bestaat uit de merken Cruciaal, In de Bres en Stagg. Een ‘stuurgroep cGGZ’ is op dit moment bezig om deze verschillende merken met elkaar te verbinden. Anne Jan Kok is directeur van de christelijke GGZ binnen Lelie zorggroep: “Er is veel in beweging en tarieven lijken steeds hoger te worden, het is best een uitdaging om dan kwalitatief goede zorg te blijven bieden. Wel vind ik het mooie ontwikkelingen dat er meer aandacht is voor de hele situatie van de cliënt en dat eigen regie voorop staat. Het is mijn wens dat, ondanks alle veranderingen, de aandacht voor de christelijke zorg volop overeind blijft staan.”

regels kaders aangeven. Maar ik vind wel dat je die niet 'wet-
tisch' moet toepassen. De juiste argumentatie is vaak toch echt
belangrijker dan de regel. We moeten daarbij natuurlijk wel goed
registreren en verantwoorden wat we doen en ons blijven richten
op de laatste stand van zaken op wetenschappelijk gebied."

**'Onderzoek alles en behoud het
goede, daarin zit ook: niet steeds
alles willen veranderen'**

"Dat vereist soms moed," is Margreet zich bewust. "Ik roei gere-
geld tegen de stroom in om de ruimte voor een persoonsgerichte
hulpverlening te waarborgen. Dat is niet altijd gemakkelijk, maar
ik wil het wel steeds blijven benoemen."

NEDERIGHEID

Cliënten staan altijd op de eerste plaats, dat mag nooit vergeten
worden, vindt Margreet. "Ik ga uit van een 'omgekeerde hiërar-
chie': eerst komt de cliënt, die staat altijd helemaal bovenaan,
daarna de medewerkers die de cliënt behandelen en vervolgens
pas de bestuurders en managers die de behandelingen facilite-
ren. Dienstbaar leiderschap, dat vind ik een mooie eigenschap.
Iedereen is uiteindelijk dienstbaar aan de cliënt."

BOEK BESTELLEN?

Het boek 'Geloven is gezond' is de populair-wetenschappelijke versie
van het proefschrift van Margreet de Vries, over het verband tussen
geloof en hulpverlening. Het boek wordt uitgegeven door uitgeverij
Boekencentrum en is te bestellen bij boekhandel Smit
(www.boekhandelsmit.nl).

Advertentie

Ook in de zorg

staat u niet alleen

Waarom lid worden van de RMU? Omdat iedereen die werkt of werk zoekt een beroep kan
doen op de kennis en ondersteuning van RMU-deskundigen. Een RMU-lid staat er niet alleen
voor bij ontslag, arbeidsconflict of reorganisatie. **Aanmelden? Ga naar www.rmu.nu!**

Plesmanstraat 68 | Postbus 900 | 3900 AX Veenendaal | (0318) 54 30 30 | www.rmu.nu